

Vergaderjaar 2014–2015

32 011

Tabaksbeleid

Nr. 33

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 maart 2015

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft een brief ontvangen van de heer Van Hoof van de Universiteit Twente d.d. 26 januari 2015 naar aanleiding van de motie van het lid Leijten over onderzoek naar handhaving van de verkoopleeftijd van tabak (Kamerstuk 33 738, nr. 12). De commissie heeft gevraagd om mijn reactie op deze brief. Met deze brief voldoe ik aan deze wens.

In het debat met uw Kamer over de Wijziging van de Tabakswet op 22 januari (Handelingen II 2014/15, nr. 45, item 10) heb ik gezegd dat het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) opdrachtgever is geweest van Bureau Nuchter voor onderzoek naar de naleving van de leeftijds-grens alcohol. De heer Van Hoof stelt in zijn brief dat het niet zo is dat Bureau Nuchter in het verleden ooit iets heeft gedaan voor de industrie en nu niet meer, maar dat Bureau Nuchter het vaste onderzoeksbureau van het CBL is en voor de supermarktsector tweemaal per jaar een onderzoek uitvoert. De heer Van Hoof stelt dat het landelijke onderzoek dat door mij wordt georganiseerd jaarlijks op hetzelfde moment plaatsvindt als het onderzoek van bureau Nuchter in opdracht van het CBL. De heer Van Hoof is van mening dat het onwenselijk is dat bureau Nuchter een objectieve meting voor VWS moet doen terwijl bureau Nuchter zich in een financieel afhankelijke positie van de retail bevindt wanneer zij voor het CBL de tweejaarlijkse metingen uitvoert.

Het klopt dat het CBL bureau Nuchter tweemaal per jaar inschakelt voor onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrenzen. Het CBL heeft in 2012 besloten om zelf onderzoek te laten doen naar de naleving bij supermarkten. Zij kozen hierbij voor Bureau Nuchter.

Bureau Nuchter heeft in 2013 in opdracht van VWS onderzoek gedaan naar de naleving van de leeftijdsgrens alcohol.

De opdracht voor de gunning van het onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens alcohol en tabak dat bureau Nuchter dit jaar en volgend jaar voor VWS uitvoert, volgt uit een uitgebreide Europese aanbestedingsprocedure met alle voorwaarden van dien. Bovendien kijkt een commissie van onafhankelijke wetenschappers mee of het onderzoek door Nuchter adequaat wordt uitgevoerd.

Niet alleen VWS en het CBL laten onderzoek doen naar de naleving. Ook individuele verstrekkers zelf doen dit (supermarkketens, sportkantine etcetera) evenals gemeenten. Het valt te prijzen dat dit soort partijen zichzelf op een dergelijke wijze laat onderzoeken. Het toont aan dat ze de naleving serieus nemen.

Het uitvoeren van een mysterykidsonderzoek als deze vereist bepaalde expertise. Er zijn maar enkele partijen die dit soort onderzoeken doen. Partijen die veel kennis en kunde hebben om dergelijke onderzoeken uit te voeren, voeren dit soort onderzoeken frequent uit en werken daarom vaak voor verschillende opdrachtgevers. Van een dergelijk bureau mag verwacht worden dat het hier integer mee omgaat. Betrouwbaar, onafhankelijk onderzoek en een integere werkwijze zijn immers het bestaansrecht van onderzoekspartijen.

Het is overigens onjuist dat de onderzoeken van Nuchter in opdracht van VWS en die in opdracht van CBL altijd op hetzelfde moment plaatsvinden. In het verleden is dat nog nooit gebeurd. En al zou dat wel zo zijn, dan vormt dat mijns inziens geen probleem zolang het betreffende onderzoeksbureau daadwerkelijk twee verschillende onderzoeken doet. Het is immers niet de bedoeling dat een onderzoeksbureau, wanneer het op hetzelfde moment onderzoeken uitvoert voor verschillende opdrachtgevers, één keer data verzamelt en die gebruik voor zowel de ene als de andere opdrachtgever.

De markt van partijen die mysterykidsondoeken kunnen uitvoeren is klein. Dat dit soort bureaus onderzoek uitvoeren voor diverse partijen, is geen argument om partijen op voorhand uit te sluiten. Dat is in het verleden ook niet gedaan. In 2011 bijvoorbeeld heeft VWS het onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens alcohol laten uitvoeren door de Universiteit Twente, die daarvoor ook onderzoekopdrachten uitvoerde in de branche.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn